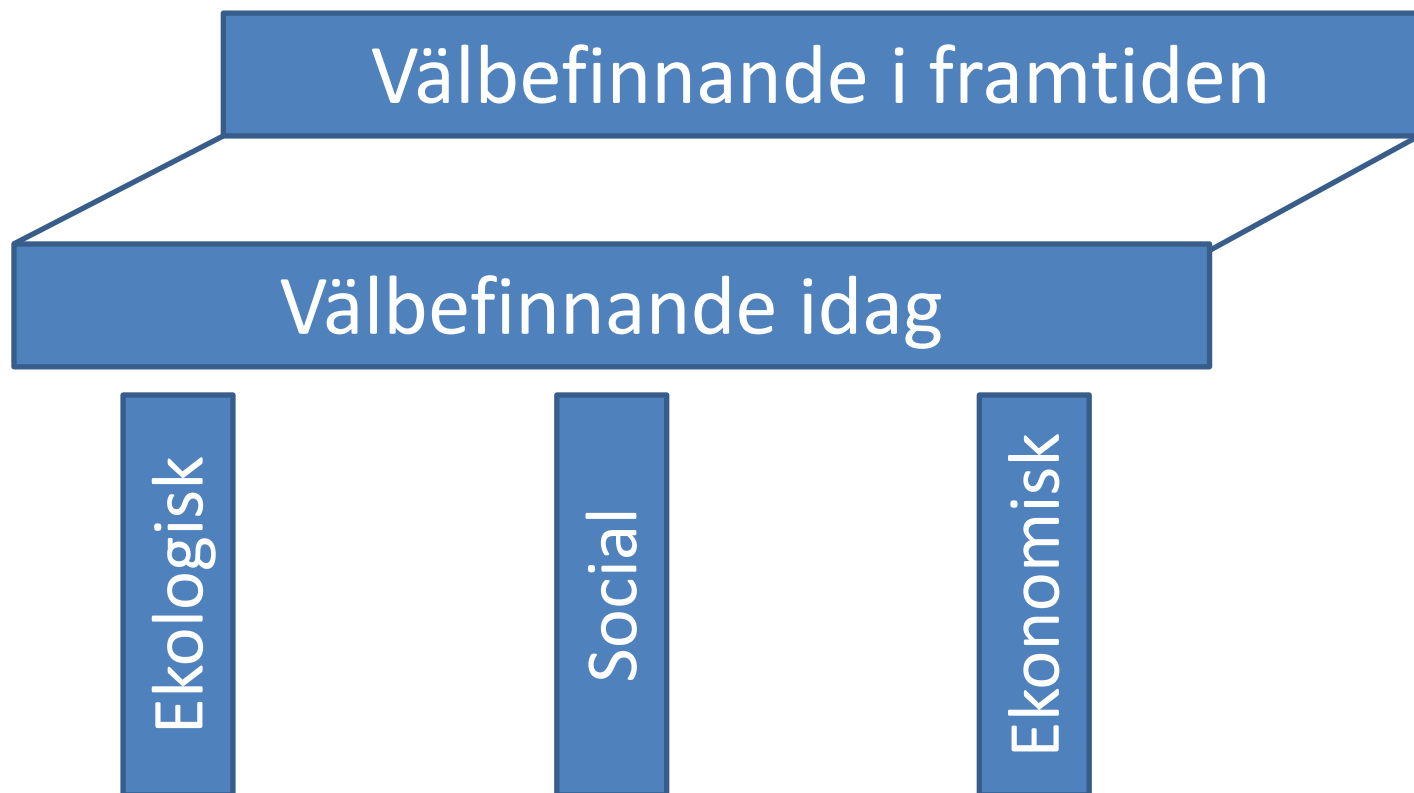

Well-being in sustainable cities
WISE

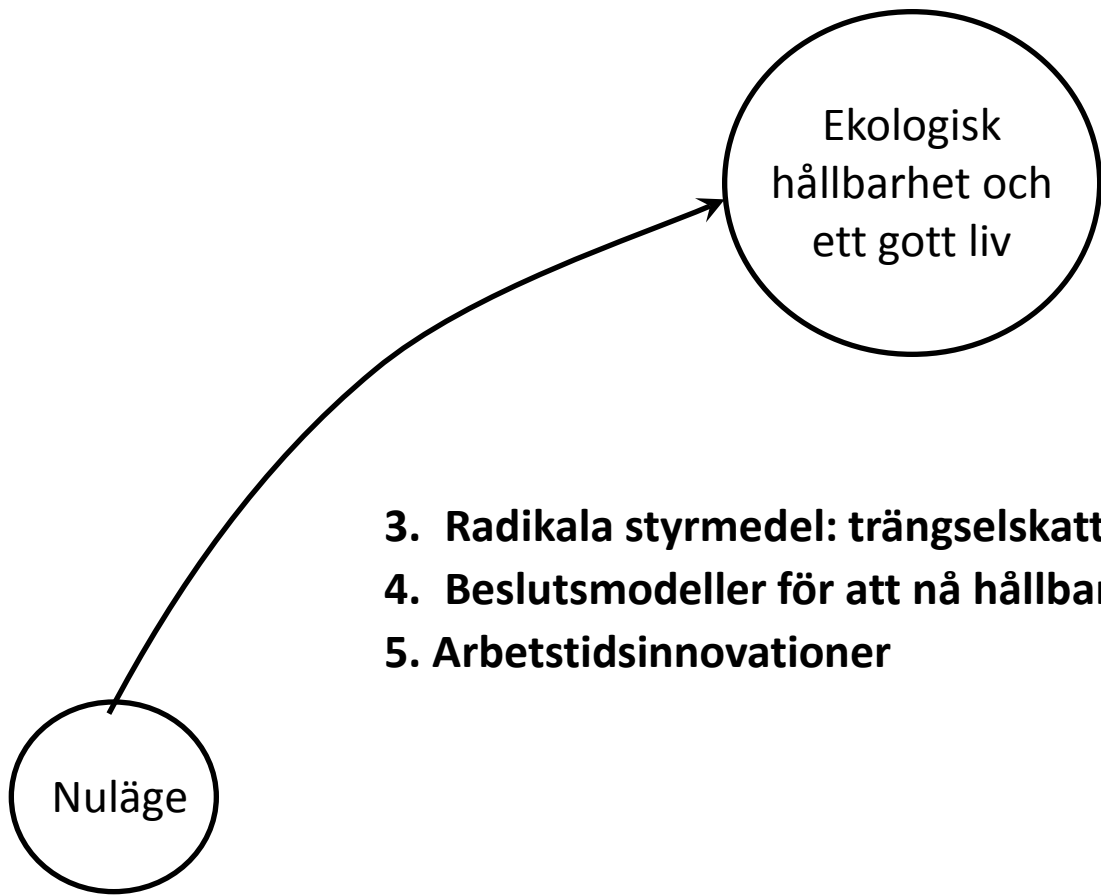

Hållbar utveckling

Forskare & "praktiker" samarbetar i 5 delprojekt

- 1. Klimatomställning Göteborg**
- 2. Re-defining urban progress**

- 3. Radikala styrmedel: trängselskattens effekter**
- 4. Beslutsmodeller för att nå hållbar planering**
- 5. Arbetstidsinnovationer**

Klimatomställning Göteborg

Hur ser "Askimbons" klimatbelastning och klimatutmaning ut jämfört med "Angeredsbon" och "Alingsåsbon"?

Klimatomställning Göteborg

Tekniska möjligheter och livsstilsförändringar

Mistra Urban Futures Reports
2013:5

Klimatomställning Göteborg
Tekniska möjligheter och livsstilsförändringar

Lise Bolin, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut
Jörgen Larsson, Chalmers, Fysisk resursteori
Robin Sinclair, Chalmers, Fysisk resursteori
Pernilla Hellström, Göteborgs Stad, miljöförvaltningen
Kristofer Palmstål, Göteborgs Stad, miljöförvaltningen
Inger-Lise Svensson, Göteborgs Stad, miljöförvaltningen
Berit Mattsson, Västra Götalandsregionen

LÄS MER och TYCK TILL!

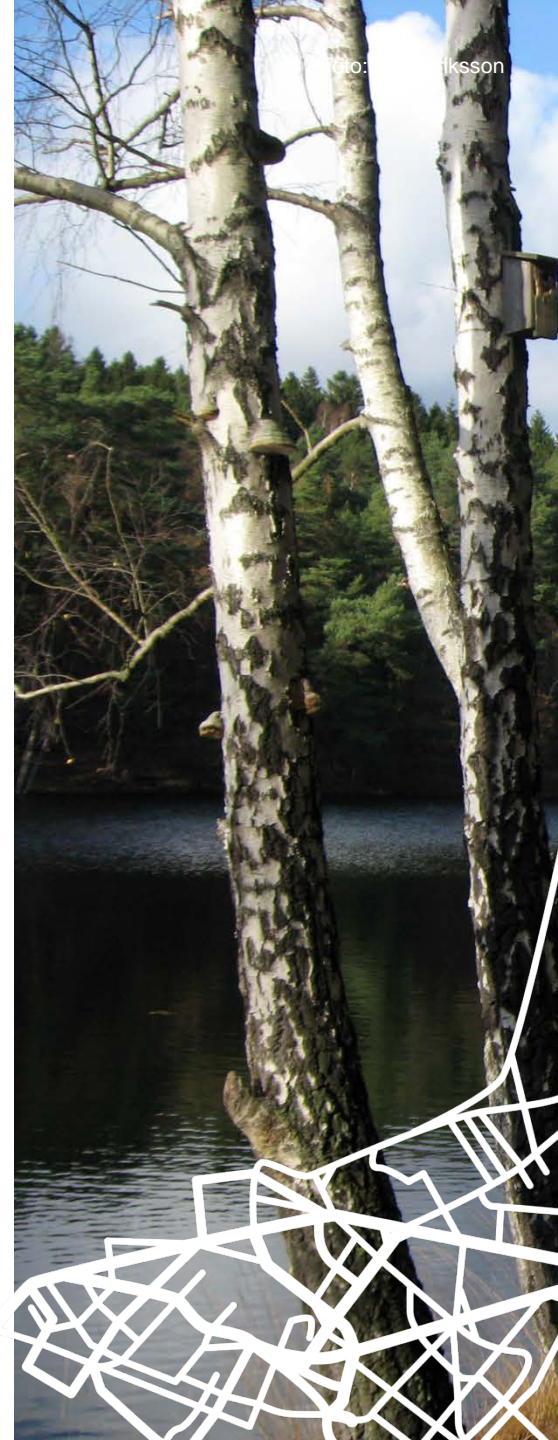
På www.bit.ly/Klimatomstallning

Ett nära samarbete:

- Göteborgs Stad, miljöförvaltningen
- Chalmers, Fysisk resursteori
- SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut
- Västra Götalandsregionen

Lokalt klimatmål - vår utgångspunkt

”2050 har Göteborg en hållbar och rättvis utsläppsnivå
av växthusgaser”

Syftet med Klimatomställning Göteborg

Öka kunskapen om möjliga åtgärder för att göteborgarnas utsläpp ska komma ner till en klimatmässigt hållbar nivå.

Foto: Mostphotos

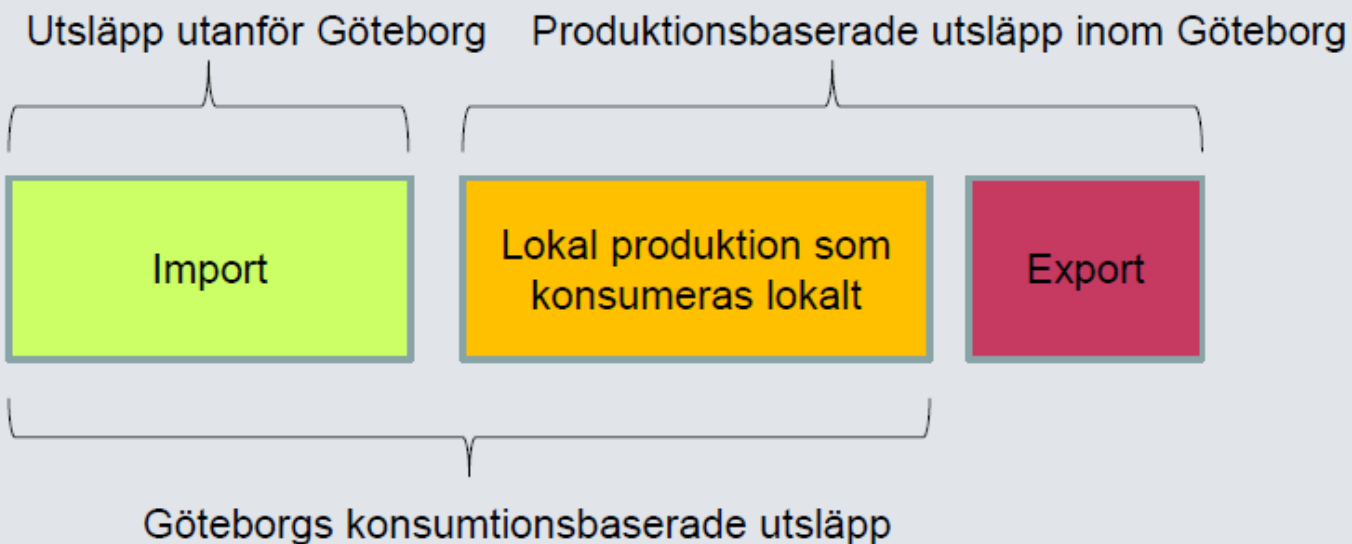

Göteborgs utsläpp – två perspektiv

Utgångsläge - Totala utsläpp

Växthusgaser – utsläpp av svensk konsumtion

DIAGRAM

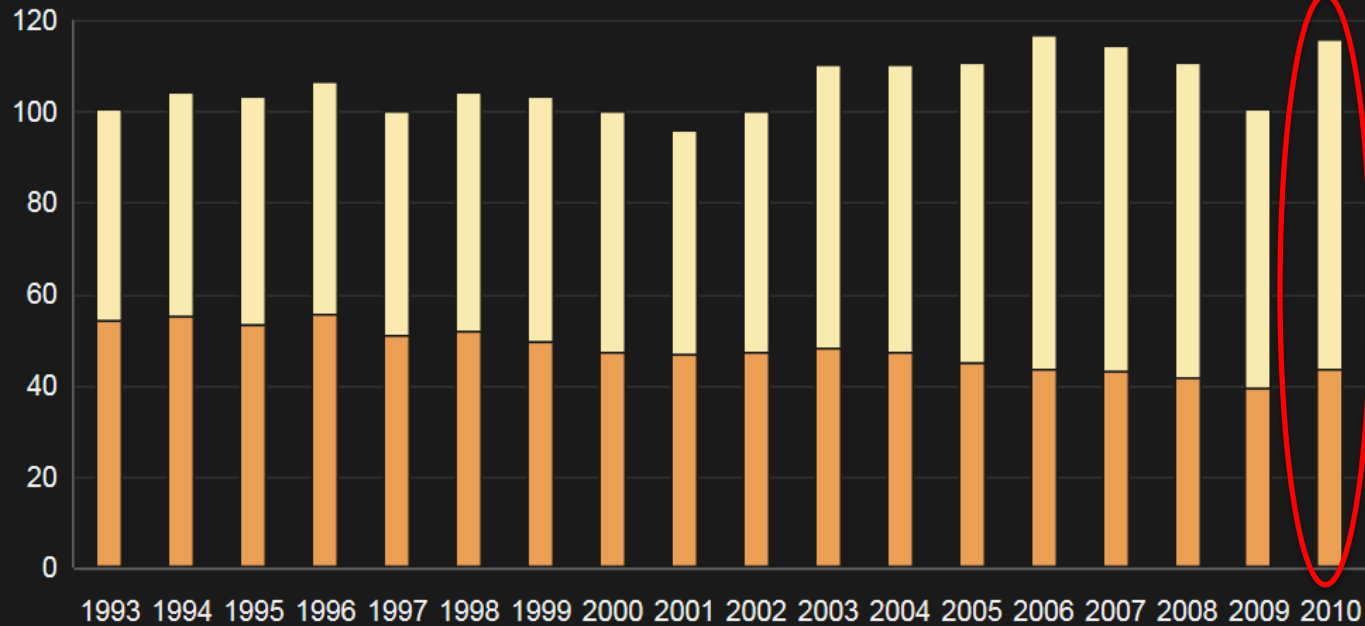

TABELL

LADDA NER

Miljoner ton koldioxidekvivalenter

Utsläppen orsakade av svensk konsumtion har ökat med 15 procent 1993–2010

- Utsläpp i andra länder
- Utsläpp i Sverige

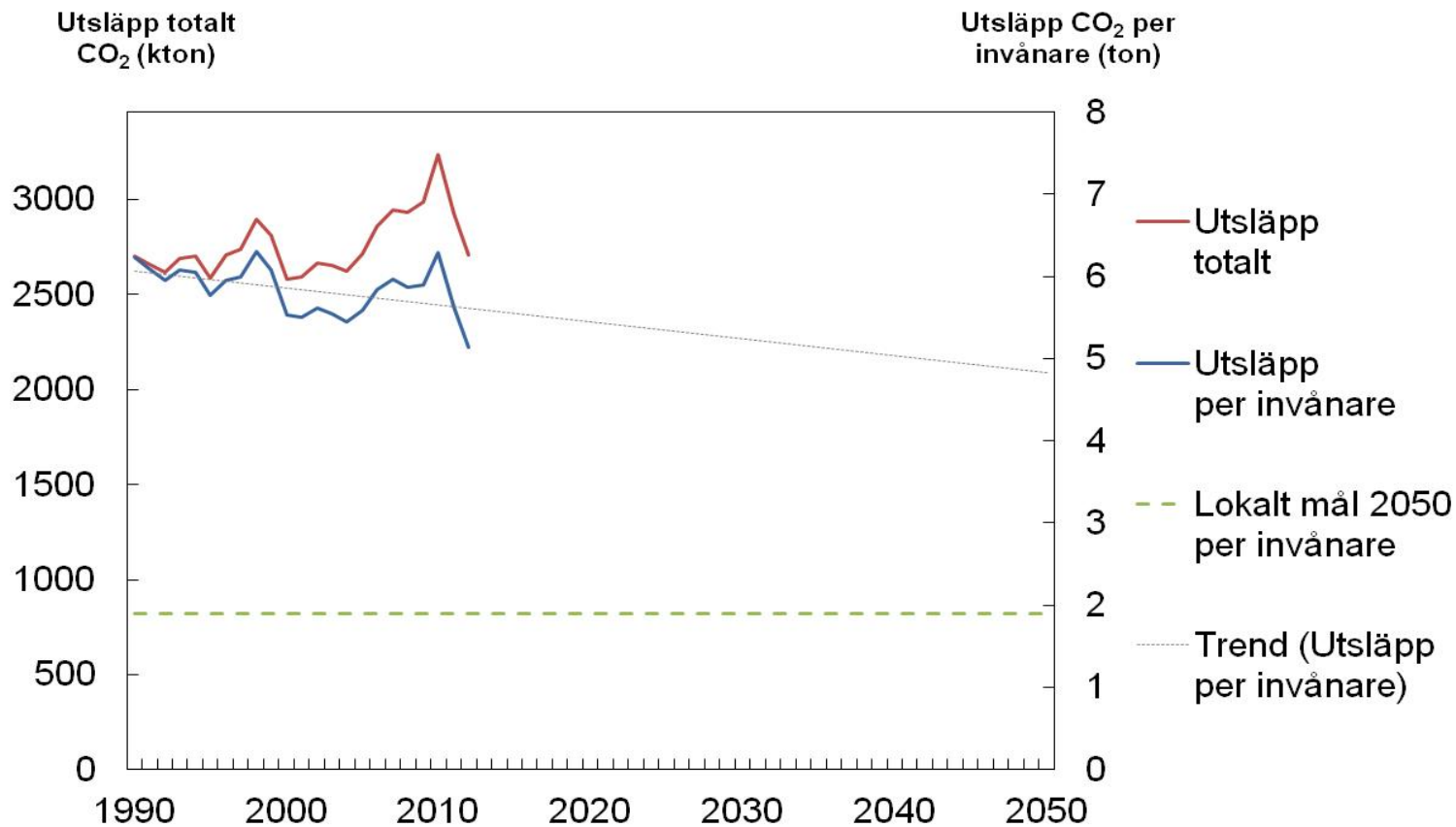
Växthusgaser – utsläpp av svensk konsumtion 1993–2010

Källa Naturvårdsverket

<http://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Statistik-A-O/Vaxthusgaser--utslapp-av-svensk-konsumtion/>

Utsläppstrend Göteborg

Rapporten belyser följande frågeställningar:

- Hur skiljer sig klimatbelastningen mellan olika ”typhushåll” i Göteborg och Västra Götaland?
- Hur kommer klimatbelastningen, ur ett konsumtionsperspektiv, att se ut 2030 och 2050 baserat på olika klimatpolitiska inriktningar?
- Hur kan olika klimatomotiverade förändringar tänkas påverka livskvaliteten?
- Vilken förändring av den politiska inriktningen krävs för att vi ska kunna leva gott i ett klimatomotiverat hållbart Göteborg?

Foto: Mostphotos

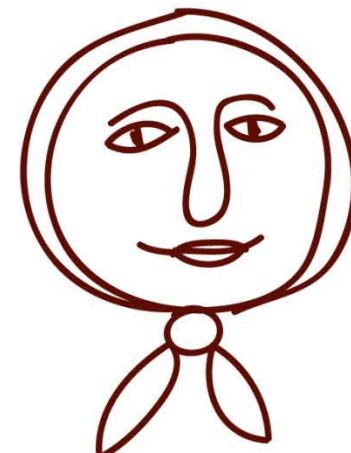
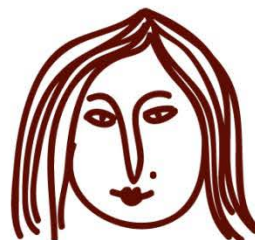
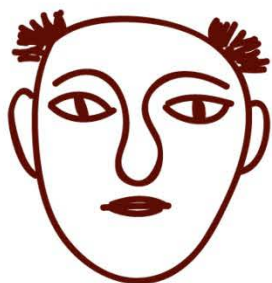
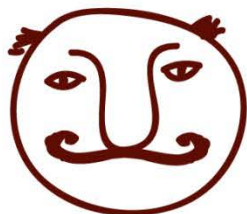
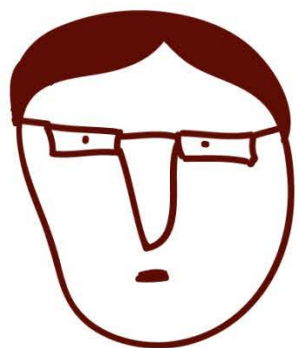
Metod

- Konsumtionsperspektiv
- Bottom-up
  - dvs Hur hushållen agerar och beräknar vilka utsläpp det ger
- Olika framtidsscenarier 2030 och 2050 skattas bl a utifrån
  - extrapolering av trender
  - rapporter om potentialer
- Full transparens
  - detaljerad rapport
  - excel-fil finns på www.bit.ly/Klimatomstallning

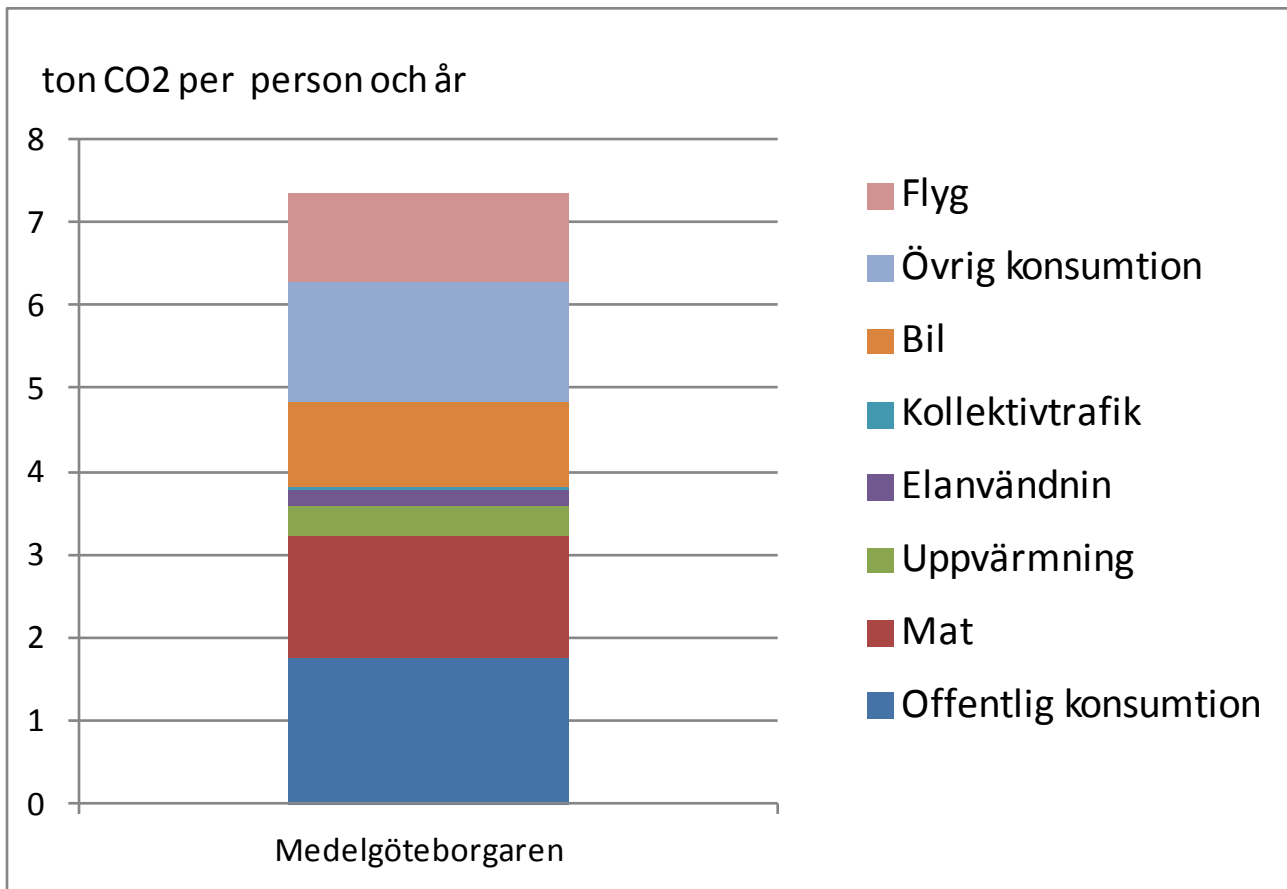
Sex typhushåll

1. "Askimsbon" Höginkomstfamilj i villa i Göteborg
2. "Angeredsbon" Ensamstående låginkomsttagare i hyresrätt i Göteborg
3. "Johannebergsbon" Par utan barn med medelinkomst i central lägenhet i Göteborg
4. "Färgelandabon" Familj med medelinkomst i villa i Färgelanda
5. "Alingsåsbon" Familj med medelinkomst i Alingsås som bilpendlar
6. "Medelgöteborgaren" Medelgöteborgaren

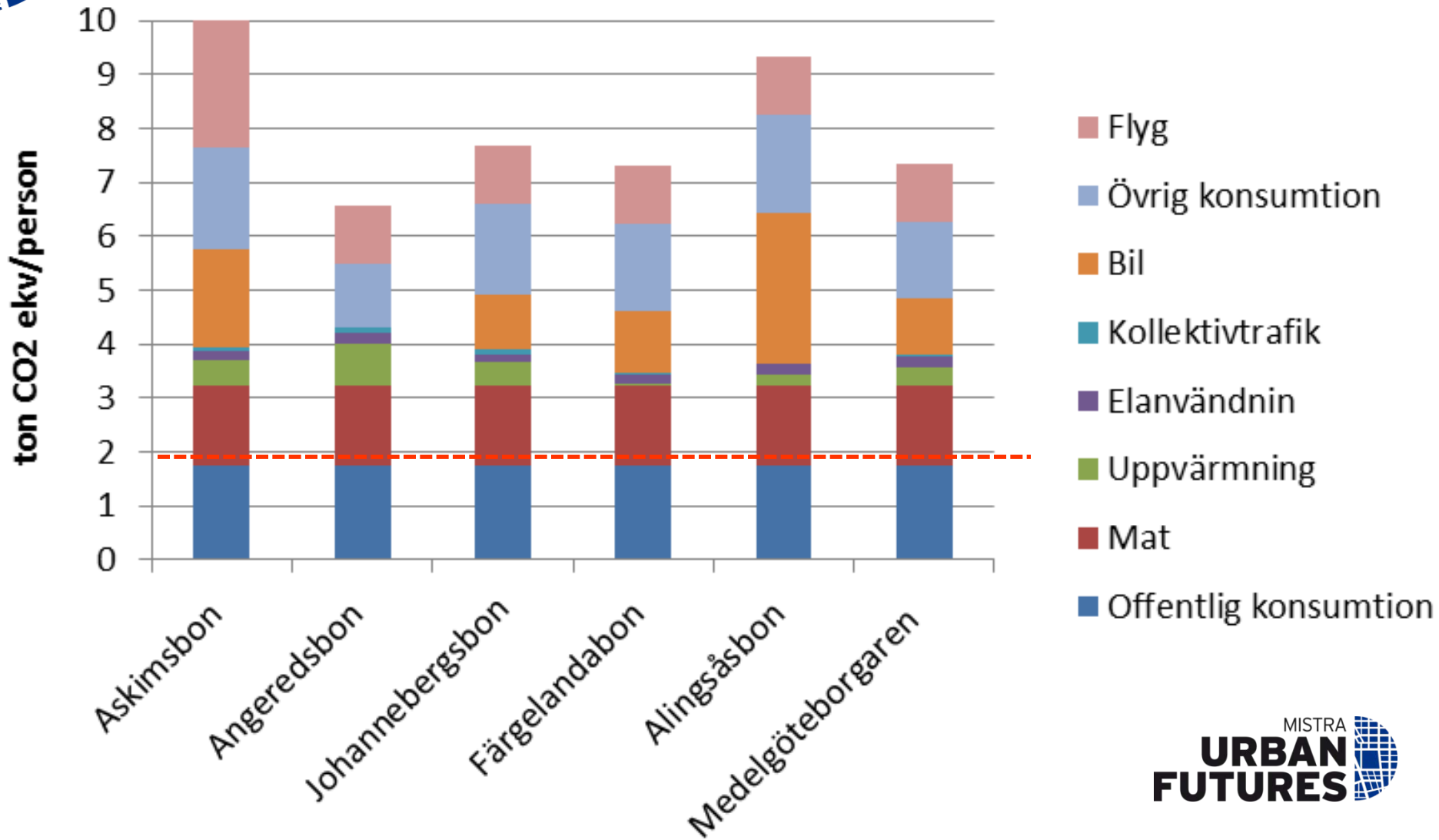

Utsläpp per Göteborgare- konsumtionsperspektiv

Klimatpåverkan nuläget (2010)

Resultat och slutsatser

-Scenarieberäkningar

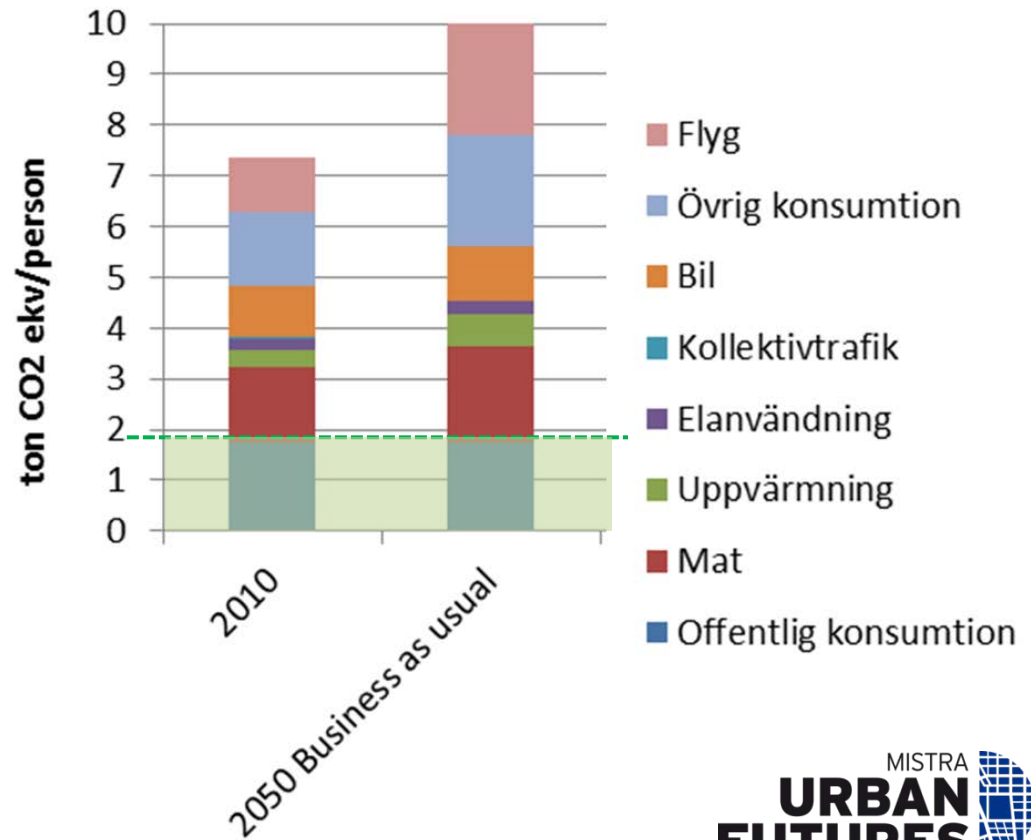
3 scenarier för 2030 och 2050

- Business as usual
- Dagens klimatpolitiska inriktning
- Klimatomställningsscenario

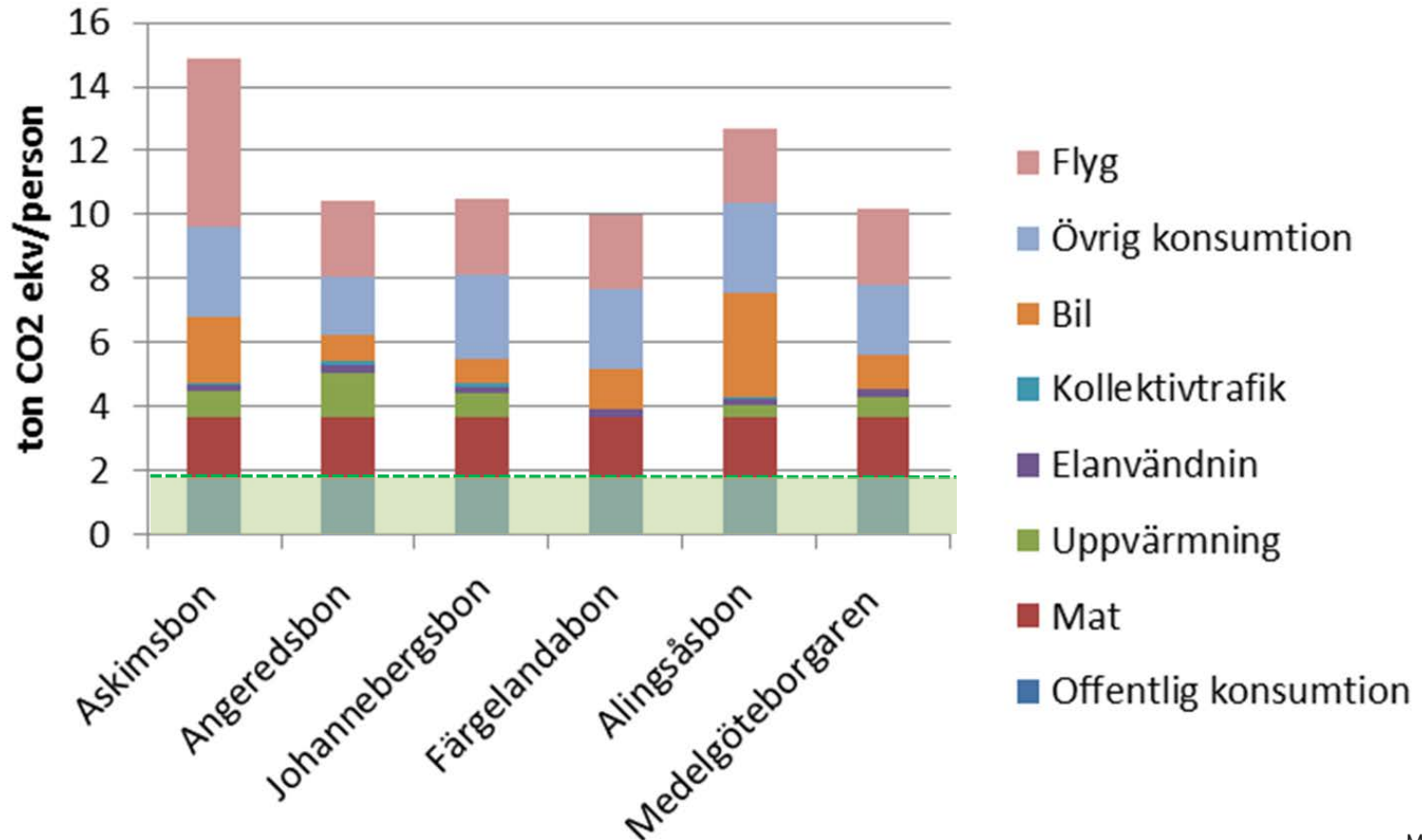
2050 Business as usual

- Effektivisering fortsätter med samma takt
- Köttkonsumtion +50 %
- Bilkörning +20 %
- Flyg +350 %
- Övrig konsumtion +120%

2050 Business as usual

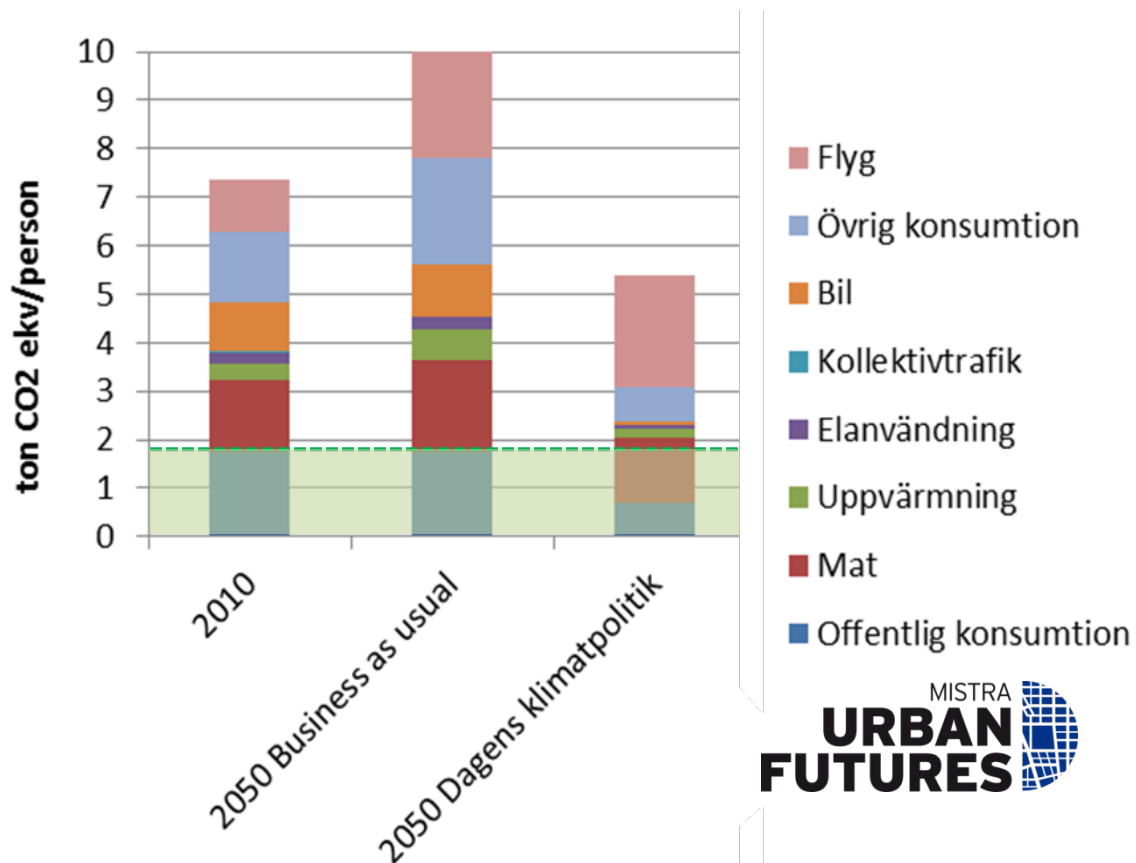
+ 30% jämfört med 2010

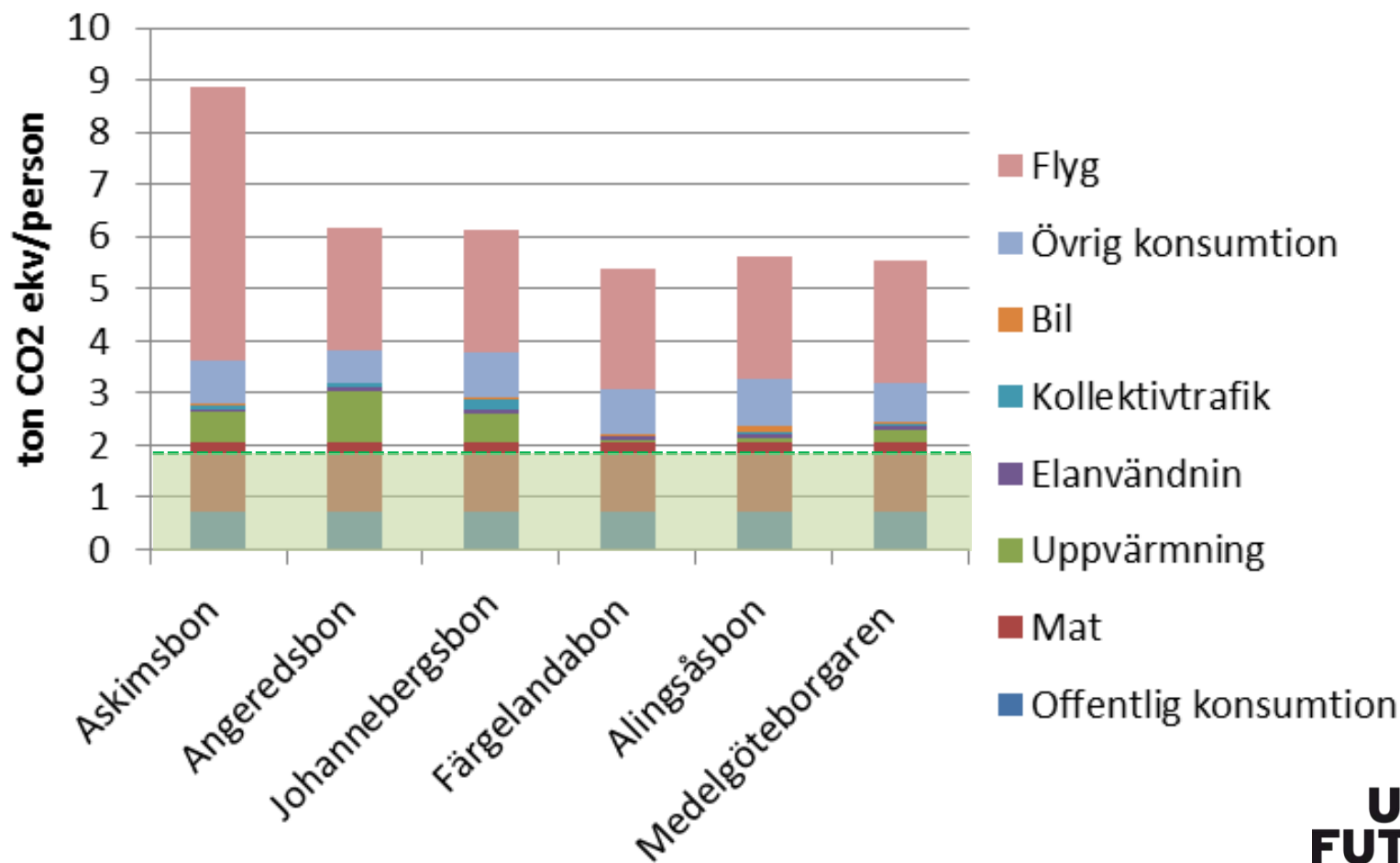
2050 Dagens klimatpolitiska inriktning

- Ökad takt i effektivisering
- Inga fossila fordonsbränslen
- Utsläpp från elproduktion -65%
- Bilkörning -20 %
- Kollektivtrafik +100%

2050 Dagens klimatpolitiska inriktning

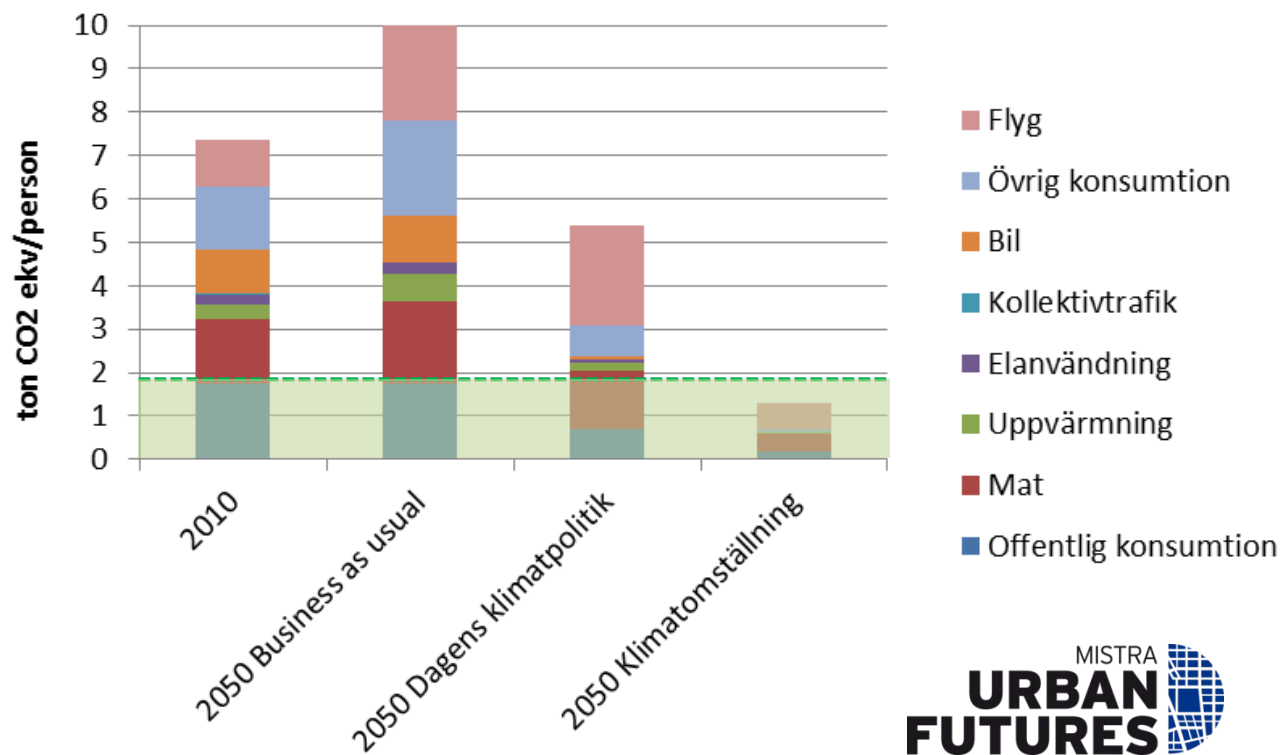
- 25% jämfört med 2010

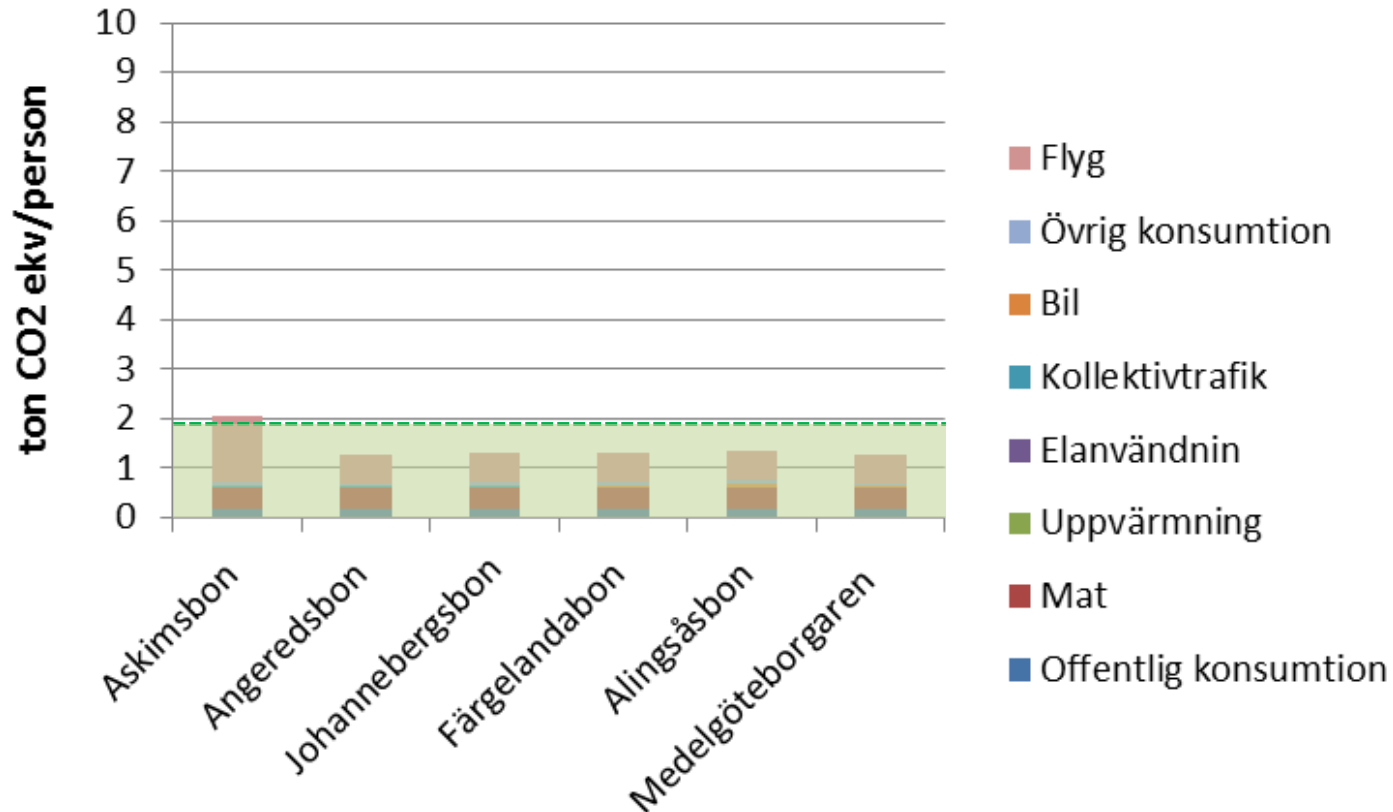
2050 Klimatomställning

- Ännu högre takt i effektivisering
- Utsläpp från elproduktion -97 %
- Flyg som idag
- Kött - 87%
- Bilkörning - 38 %

2050 Klimatomställning

- 83% jämfört med 2010

Slutsatser klimatutsläpp

- Att lyckas med dagens klimatpolitiska inriktning räcker inte för att nå en rättvis och hållbar utsläppsnivå 2050.

Slutsatser klimatutsläpp

- Med kraftiga förändringar avseende bl a mat och flyg kan målen uppnås.

Slutsatser klimatutsläpp

- Större förändringar krävs för höginkomsttagare om de också ska komma ner till klimatomfattigt hållbara utsläppsnivåer

Vilka blir livskvalitetskonsekvenserna av en klimatomställning?

Om vi i Göteborg/Sverige ska bidra till att upprätthålla goda livsförutsättningarna för våra egna barn och för miljarder andra så vill vi först veta om det blir lite jobbigt eller inte.

Neutralt ur livskvalitetsperspektiv

- Förnybar fjärrvärme
- Energieffektivare bostäder
- Elbilar och förnybara bränslen
- ...
- ...

Positivt ur livskvalitetsperspektiv

- Bättre kollektivtrafiktillgång
- Mer cykel/gång
- Mindre biltrafik
- ...
- ...

**ENKÄT OM LIVSKVALITET
OCH KLIMATPÅVERKAN**

- Enkätutskick till 2500 individer i Västra Götalandsregionen, ålder 20-65
- Svarsfrekvens på 40% (cirka 1000 personer)

1000 personer i Västra Götaland sorterade efter utsläppsnivå

Växthusgas-
utsläpp
(tonCO₂e/cap)

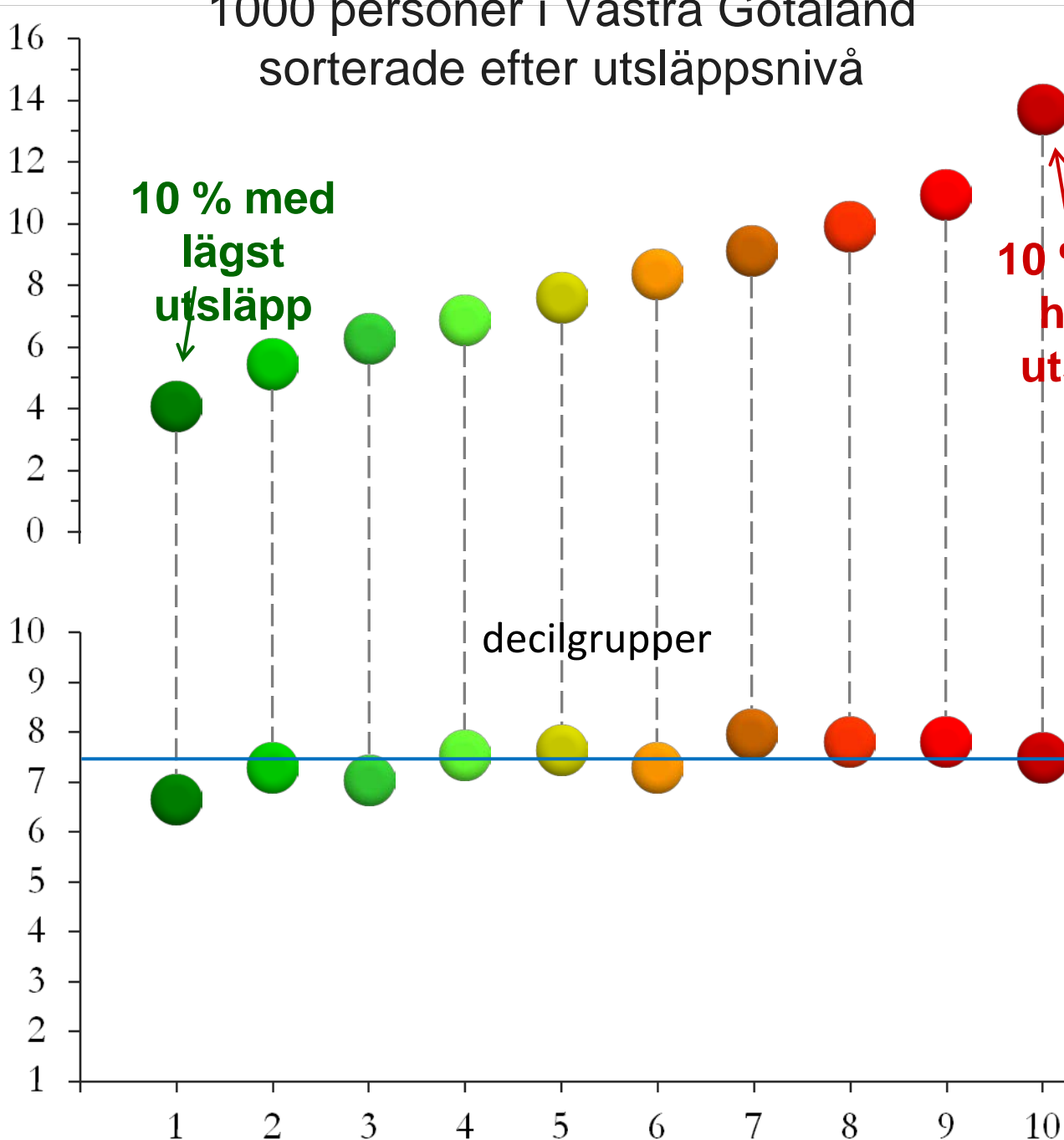
10 % med
lägst
utsläpp

10 % med
högst
utsläpp

decilgrupper

Subjektivt
välbefinnande
(1-10)

medel

Olika faktorerers påverkan på välbefinnandet

<i>Kontrollvariabler</i>	<i>Utbildning</i>	-0.008
	<i>Kön</i>	-0.045
	<i>Ålder</i>	0.10**
	<i>Barn</i>	-0.011
<i>Variabler som påverkar subjektivt välbefinnande</i>	<i>Ha arbete eller studera</i>	0.14***
	<i>Nettoinkomst</i>	0.032
	<i>Ha partner</i>	0.135***
	<i>Hälsa</i>	0.444***
	<i>Tidspress</i>	-0.160***
	<i>Tid med familj</i>	0.139***
	<i>Tid med vänner</i>	0.143***
	<i>Motionerande</i>	-0.014
<i>Klimatbelastande aktiviteter</i>	<i>Bostadsyta (m²)</i>	0.040
	<i>Bilkörning (km/år)</i>	0.014
	<i>Flygande (antal/år)</i>	0.025
	<i>Rött kött (måltider/vecka)</i>	0.031

* = signifikans

Antal personer: 843

R² = 0,40

Sannolikt inga eller mycket begränsade långsiktiga livskvalitetseffekter av:

- något mindre bilkörande
- radikalt mindre köttkonsumtion
- "frysning" av flygandet på 2010 års nivå

Slutsats livskvalitet

- Farhågan om att en klimatomställning skulle innebära att människor går tillbaka till en levnadsstandard och livskvalitetsnivå som rådde för länge sedan är enligt våra analyser helt obefogad
- Forskningen indikerar att människors livskvalitet efter en klimatomställning skulle vara ungefär som idag

SLUTORD

En klimatomställning kräver:

- individer och företag som skapar klimatinnovationer
- politiker som vågar införa tillräckligt starka styrmedel
- väljare som belönar sådana politiker

Klimatprogram för Göteborg - Nu på remiss

Klimatstrategiskt program för Göteborg beskriver vad Göteborgs Stad behöver bidra med för att nå en rättvis och hållbar utsläppsnivå av växthusgaser år 2050.

Klimatprogrammet innehåller mål och strategier inom områdena utbildning, samhällsplanering, energi, transport och konsumtion.

Läs mer: www.goteborg.se

TACK!

LÄS MER och TYCK TILL!

På www.bit.ly/Klimatomstalling

Jorgen.larsson@chalmers.se